

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: Adaptace seniorů při nástupu do DSS

Autor práce: Řenčová Jana

Obor studia: Pedagogika volného času

Posudek vypracoval: Mgr. Věra Suchomelová, Th.D

Datum: 24. 4. 2023

Práce se dle autorky „zabývá nástupem seniorů do domova sociálních služeb, jejich adaptací, tím, co jim v adaptaci pomáhá a jakým problémům musí během adaptace čelit.“

Formální, stylistická a jazyková stránka:

Práce splňuje požadavky kladené na tento typ závěrečné práce. Autorka čerpá z menšího množství spíše starší literatury (J. Ondrušová je v seznamu literatury i v odkazech v textu uváděna chybně jako Ondrušková). Práce je logicky strukturovaná, nadbytečně se jeví dělení do velmi krátkých kapitol, případně do kapitol obsahujících pouze jednu podkapitolu (kap. 7, 2).

Obsahová stránka

V úvodu autorka poukazuje na osobní motivaci k volbě tématu a bohatou praxi.

Práce je členěna do devíti kapitol. S ohledem na velmi malý rozsah některých z nich (nejvýraznější u kap. 7) by bylo vhodnější text uspořádat kompaktněji. V první kapitole autorka charakterizuje stáří a různý přístup k jeho zvládnutí. Druhá kapitola je nazvaná Potřeby u seniorů. S ohledem na cíl práce by bylo možné považovat tuto kapitolu za jednu ze stěžejních. Kapitola je zbytečně úsporná a potřebám, které získávají ve vyšším věku na významu, se věnuje spíše okrajově. Tématem se přitom zabývá řada autorů, z nichž autorka ve své práci čerpá (Křivohlavý, Příbyl nebo Říčan). V následujících kapitolách se autorka věnuje mýtům a stereotypům spojeným se stářím a pobytovým službám pro seniory.

Obsahem praktické části je avizované kvalitativní šetření, které dle mého názoru vykazuje výraznější nedostatky.

Autorka avizuje kvalitativní výzkum cestou polostrukturovaných rozhovorů se sedmi seniorkami. Jak uvádí, některé seniorky se do domova pro seniory přestěhovaly před sedmi lety, jiné před pěti měsíci (K3). Pokud se autorka zabývá problémem adaptace na přechod do domova pro seniory, bylo by vhodné časové kritérium smysluplně sjednotit, případně vyhodnotit, jak tyto rozdíly ovlivnily výsledky.

V kapitole „Cíl výzkumu“ uvádí autorka jednu hlavní a dvě dílčí výzkumné otázky. Dílčí otázka č. 2 „Preferovali by senioři při nástupu jednolůžkový pokoj?“ by takto položená zapadala spíše do dotazníkového šetření.

Po definici výzkumných otázek autorka **bez jakékoliv informace o přípravě polostrukturovaného rozhovoru a o způsobu analýzy dat** přechází k výsledkům svého šetření (uvedené v kapitole Cíle výzkumu). Zaměřuje se na faktory, které v adaptaci mohou hrát významnou roli. Výsledky bezesporu přinášejí zajímavá zjištění, nicméně s ohledem na výše zmíněné není jasné, jak k nim autorka dospěla.

Přepis rozhovoru v příloze ukazuje spíše na strukturovaný rozhovor, ve kterém nebylo mnoho prostoru nechat seniora spontánně hovořit. Autorka na str. 34 uvádí: „Pokud z otázky vyjmete rodinu, je pro většinu seniorů těžké během chvíle říct, co jim chybí.“

Téma rodiny se v práci nevyskytuje, a to ani v teoretickém přehledu. Svůj záměr nevěnovat se oblasti rodiny vysvětluje autorka na str. 26 tím, že ji považuje za nedůležitou pro adaptaci seniora v zařízení. Dále na str. 34 přímo uvádí: „*O závislosti seniorů na jejich rodinách je psáno v každé knize věnující se potřebám a problémům seniorů. Nechtěla jsem jít touto cestou, a proto jsem zvolila jinou otázku, ze které byla rodina vyjmuta.*“ Domnívám se, že takový předvýběr u kvalitativního přístupu není na místě. Význam rodinného zázemí v adaptaci seniorů zmiňují v současnosti preferované koncepty jako Smyslová aktivizace nebo biografický model péče. Rodinu neopomíjejí ani závěry výzkumů uvedených v diplomových pracích na podobné téma, se kterými se autorka mohla seznámit.

Závěr:

Výzkumná část práce je i přes zmíněné nedostatky zajímavou sondou do života obyvatel domova pro seniory. Při obhajobě by autorka měla zmíněné nedostatky objasnit a doplnit.

S ohledem na výše zmíněné skutečnosti a v souvislosti s obhajobou práce navrhuji hodnocení 2–3.